

12 травня – Міжнародний день здоров'я рослин

Здоров'я рослин для збереження довкілля та життя людини

**Управління контролю в
сферах насінництва та
розсадництва, карантину
та захисту рослин
Головного управління
Держпродспоживслужби
в Київській області**

Організація Об'єднаних Націй оголосила 12 травня Міжнародним днем здоров'я рослин, щоб підвищити глобальну обізнаність населення про те, як захист здоров'я рослин може допомогти ліквідувати голод на планеті, зменшити бідність, захистити біорізноманіття та прискорити економічний розвиток

Здорові рослини відіграють надзвичайно важливу роль в збереженні здорового довкілля. Від них залежить і наше здоров'я, і здоров'я нашої планети. Вони виробляють 98% кисню, яким ми дихаємо, складають 80% їжі, яку ми споживаємо. Рослини тісно пов'язані з людиною, її діяльністю та іншими живими істотами. Окрім кисню та їжі, рослини дають нам ліки, коли ми хворіємо.

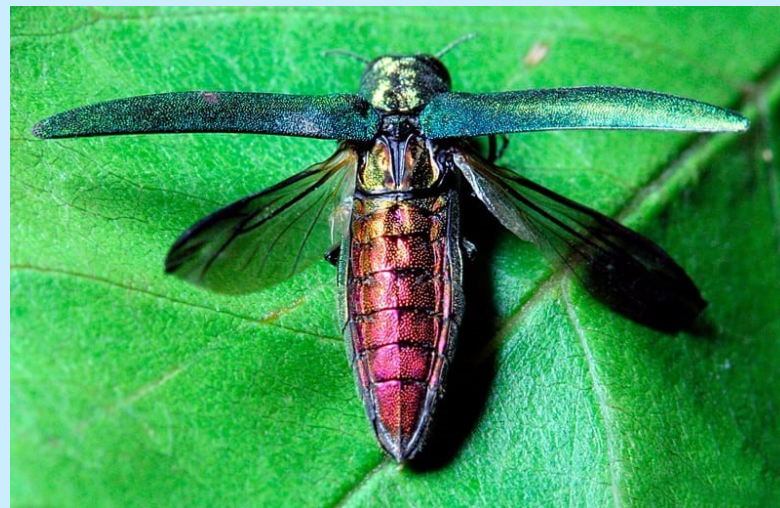
Здорові рослини – високі врожаї

**Найважливішою
складовою частиною
продовольчої безпеки є
фітосанітарна безпека,
спрямована на захист
території від ризиків,
пов'язаних з
проникненням і
акліматизацією
карантинних організмів
а також захист рослин
від поширених
шкідників, хвороб та
бур'янів**

Попередження, проникнення та розмноження на території нашої держави РШО

Міжнародні подорожі і торгівля за останні десятиліття потроїлися в обсязі і дозволяють шкідникам і хворобам швидко поширюватися по світу, завдаючи величезної шкоди довкіллю, на території України з'явилися нові шкідники та хвороби рослин

Інформація щодо порушень фітосанітарних вимог України за 2024 рік

Коли ми перевозимо рослини між різними частинами світу, можемо занести нові види шкідників та хвороби у нашу країну. Поява таких шкідливих організмів може завдати серйозної шкоди для сільського та лісового господарства

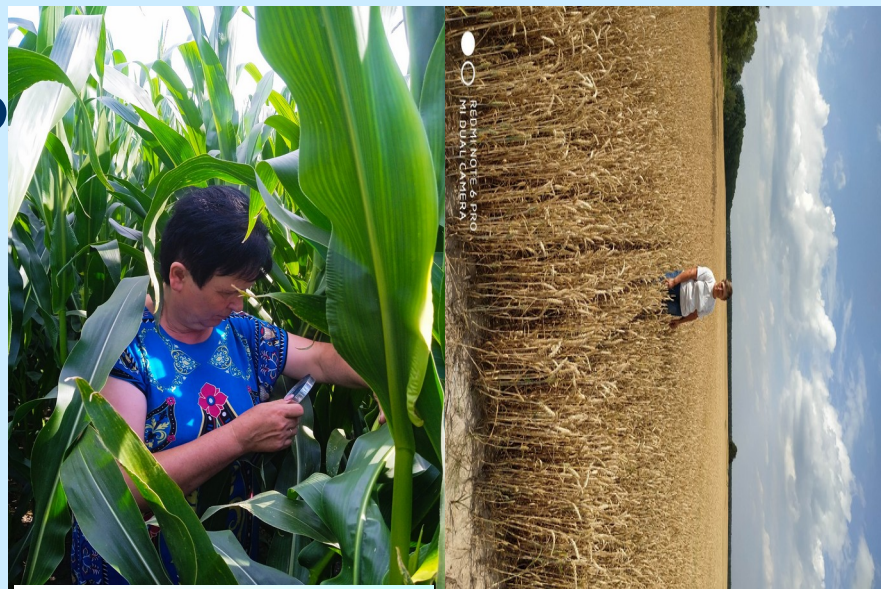
Зафіксовано факти порушень фітосанітарних вимог України країнами, а саме: Румунія, Туреччина, Узбекистан, Пакистан, Індія, Єгипет та Ізраїль

Моніторинг сільськогосподарських угідь

Протягом 2024 року проведено
моніторинг посівів
сільськогосподарських культур
на площі 219,767 тис. га,
обстежено за 1 півріччя -
110,074 тис. га;

II півріччя -59,74 тис. га;
осінні розкопки- 35,31 тис. га;
весняні розкопки -14,64 тис.га

Запровадження карантинного режиму

На території Київської області зареєстровано 5 видів карантинних організмів:

західний кукурудзяний жук
американський білий метелик
золотиста картопляна нематода
рак картоплі
амброзія полинолиста

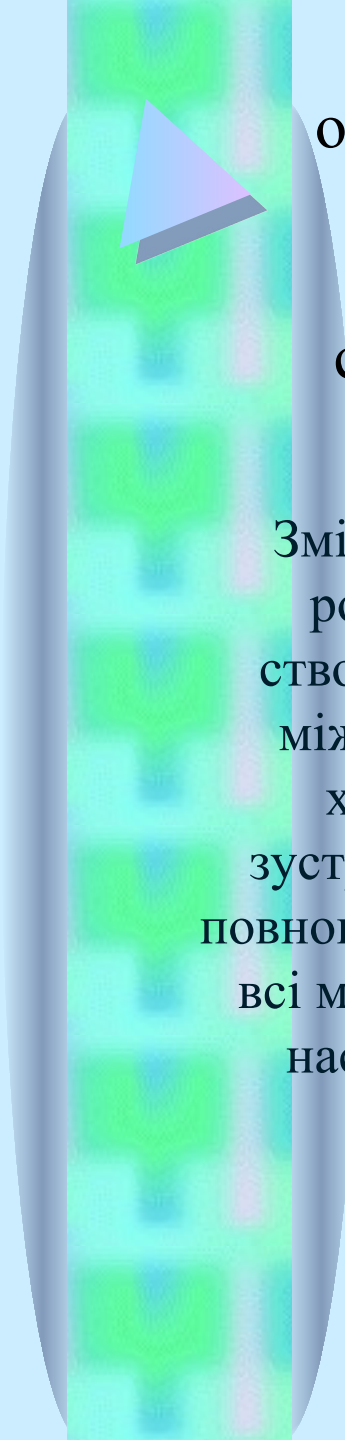

Локалізація і ліквідація вогнищ регульованих шкідливих організмів

В Київській області
діє обласна
програма боротьби
з небезпечним
карантинним
бур'яном -
амброзією
полинолистою

За оцінкою Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН до 40% сільськогосподарських культур щорічно гине через ураження хворобами та пошкодження шкідниками, що завдає збитків сільському господарству та позбавляє мільйони людей повноцінного харчування.

Зміна клімату та діяльність людини також впливають на здоров'я рослин, змінюючи екосистеми та зменшуючи біорізноманіття, створюючи нові ніші для розвитку шкідливих організмів. Зокрема, міжнародні подорожі та торгівля спричиняють появу шкідників і хвороб (карантинних організмів) у місцях, де раніше вони не зустрічалися. Забезпечення здоров'я рослин важко переоцінити для повноцінного життя на землі, тому кожна країна світу повинна вживати всі можливі заходи, спрямовані на захист здоров'я рослин, а кожен з нас зобов'язаний докладати зусиль для збереження рослинності.

Сільськогосподарським культурам та продукції рослинництва шкодять понад 400 видів шкідників, 200 збудників хвороб та 300 видів бур'янів

Нагляд за розвитком, поширенням і шкочочинністю шкідливих організмів

Підвищення температури на планеті означає, що більше шкідників рослин з'являється і інтродукується в тих місцях, де їх раніше не бачили

Фітосанітарними інспекторами постійно проводяться спостереження за розвитком 84 шкідників та хвороб сільськогосподарських рослин, які поширені на території Київської області та здійснюється інформування про їх наявність та розвиток із зазначенням строків та рекомендованих методів боротьби з ними

За даними управління контролю в сферах насінництва та розсадництва, карантину та захисту рослин, річного звіту про проведені заходи із захисту рослин від шкідників, хвороб та бур'янів на території Київської області сільгосптоваровиробниками у 2024 році з метою високої урожайності с/г культури були захищені на площі всього 2024,77 тис.га, з них 1966,53 - хімічним методом та 58,24 тис.га - біологічним методом боротьби з шкідниками і хворобами, використано 1868,52 тонн хімічних та 9,63 тонн біологічних ЗЗР

Захист рослин

Шкідники культур, хвороби, бур'яни та інших шкідливі фактори можуть мати руйнівні результати, значно скорочуючи або навіть знищуючи майбутні посіви. Фермери та вчені всього світу постійно працюють над методами захисту сільськогосподарських рослин, щоб виключити небажаний вплив. Останні розробки в сучасному сільському господарстві пропонують різні рішення. Основними методами захисту рослин є: агротехнічні, фізико-механічні, хімічні, біологічні та комплексні методи захисту рослин. Також велике значення в захисті рослин від шкідників і хвороб має сівозмінна, оптимізація системи зрошення, управління погодними ризиками і бур'янами, боротьба з шкідниками і лікування захворювань. Профілактичні заходи щодо захисту рослин заощадять ваші сили і гроші.

Основні методи захисту рослин

- **Агротехнічний метод**

Формування найбільш сприятливих умов зростання для культур і пригноблення росту бур'янів є основною задачею агротехнічного методу захисту рослин. Вчасне прибирання урожаю і ліквідація останку після збору стримує поширення шкідників і паразитів.

- **Механічний метод**

Як випливає з назви, цей метод захисту сільськогосподарських культур передбачає застосування різних пасток і інших механічних засобів боротьби з шкідниками.

Хімічний метод

Хімічний метод боротьби передбачає використання різних хімічних речовин – пестицидів, отруйних для шкідливих організмів. Перевага його полягає у можливості швидкого й ефективного застосування. Однак хімічний метод боротьби має недоліки, які пов'язані з прямою й побічною дією пестицидів.

Пестициди поділяються на інсектициди (для боротьби з шкідниками), фунгіциди (для боротьби з хворобами), гербіциди (для боротьби з бур'янами), акарициди (для боротьби з кліщами), нематоциди (для боротьби з нематодами) тощо.

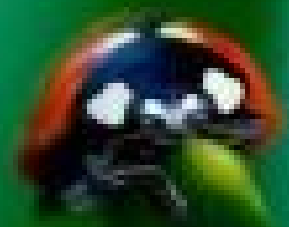
Біологічний метод

Біологічний метод боротьби із шкідниками має три основні напрямки:

1 — здійснення заходів, які сприяють охороні і підвищенню ефективності природних популяцій паразитів, хижаків і ентомопатогених мікроорганізмів у знищенні шкідників;

2 — випуск на поля ентомофагів, розмнужених у лабораторних умовах (сезонна колонізація);

3 — застосування біопрепаратів, виготовлених на основі культур патогенних мікроорганізмів.

Сонечко: комаха –ентомофаг

Комахи абсолютно безпечні та навіть корисні: добре літають та з дивовижною точністю знаходять колонії попелиць (які, як відомо, шкодять багатьом рослинам) і з жадібністю їх поїдають. Тут же на листках або гілках самки відкладають дуже красиві кладки жовтих блискучих яєць, з яких відроджуються досить рухливі шестиногі личинки, котрі відразу ж починають нещадно знищувати попелиць, як і дорослі сонечка. Там, де оселилися сонечка, попелиця може повністю зникнути.

Комаха- ентомофаг трихограма

Трихограма - комаха-ентомофаг, що являється природним рішенням боротьби зі шкідниками. Її розведенням займаються біолабораторії, які мають великий досвід та необхідне обладнання для виготовлення якісної продукції. Даний метод боротьби дозволяє займатися органічним землеробством і заощаджувати кошти на дорогих та шкідливих пестицидах!

У період від травня до жовтня різноманітні шкідники починають розмножуватись та відкладати яйця. Спеціалістами складається прогноз і, на основі моніторингу льоту та фенології розвитку шкідника, вноситься трихограма з використанням малої авіації, БПЛА (дрони) на великих та середніх площах, або вручну на невеликих ділянках. Трихограма знаходить яйцекладки шкідників і відкладає в них свої яйця, тим самим знищуючи шкідника в зародку.

Також практично безпечні засоби захисту рослин які виробляють біолабораторії

Мікробіологічні біоінсектициди
-бітоксубацилін, лепідоцид та ніші

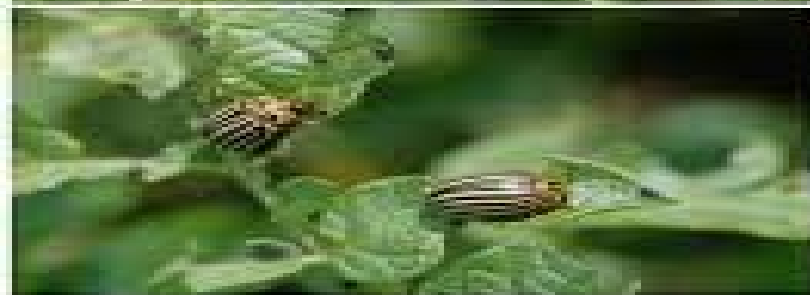
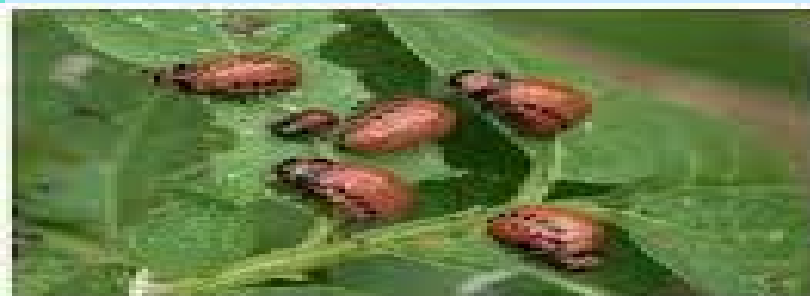
Інтегровані системи включають такі методи боротьби з шкідниками: агротехнічний, біологічний, хімічний, фізичний, механічний, хімічний.

Вирощувати рослинну продукцію, як для промислових цілей, так і на власних земельних ділянках, необхідно з дотриманням норм направлених на збереження здоров'я рослин:

Застосовувати інтегрований захист рослин на основі прогнозу, економічних порогів шкодочинності, дії корисних організмів для забезпечення надійного захисту рослин і екологічної рівноваги довкілля. Захисні заходи проти шкідників сільськогосподарських рослин в умовах інтенсифікації землеробства спрямовані не на їх знищення, а на регулювання щільності в агроценозах на господарсько невідчутному рівні.

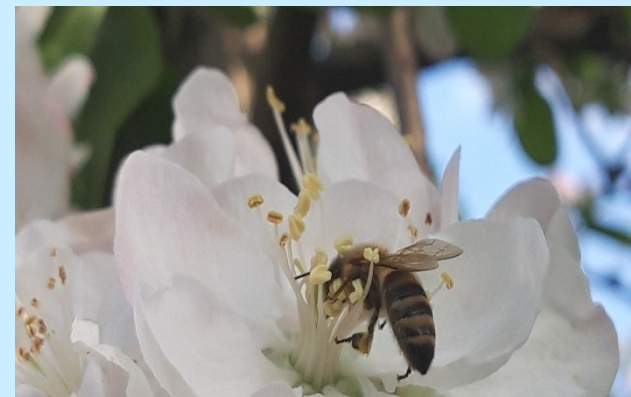
При проведенні заходів по захисту рослин від шкідливих організмів необхідно надавати перевагу екологічно безпечним методам, біологічним засобам захисту рослин. Біологічні засоби захисту рослин від шкідників і хвороб - важлива, невіддільна складова інтегрованої системи захисту в сучасних агроценозах сільськогосподарських культур, а в захищеному ґрунті - один з основних засобів захисту овочевих культур протягом вегетації.

- Землекористувач повинен запобігати поширенню шкідників, використовуючи лише сертифіковане насіння та саджанці, вільні від шкідників. Постійно проводити обстеження сільськогосподарських угідь та повідомляти про появу шкідників та хвороб рослин на ділянках.

Пестициди і довкілля

Корисні комахи є життєво важливими для здоров'я рослин – для запилення, боротьби зі шкідниками, здоров'я ґрунту, переробки поживних речовин – і все ж кількість комах знизилася на 80% за останні 25-30 років. Сучасні компанії-виробники агрохімії пропонують широкий спектр препаратів, які допоможуть захистити рослини практично від будь-яких шкідливих об'єктів. Щоб не нашкодити навколишньому середовищу необхідно правильно і відповідально вносити ЗЗР, дотримуючись регламентів застосування, Державних санітарних правил ДСП 8.8.1.2.001-98 та правил техніки безпеки

Захистимо рослину – збережемо життя !

НЕ РИЗИКУЙ!

Шкідники та хвороби можуть ховатися на рослинах.
Будь ласка, не привозьте додому рослини, насіння, фрукти, овочі та квіти.

Ця листівка була підготовлена у співпраці з Європейською та Середземноморською організацією карантину і захисту рослин (OEPP/EPPO – www.eppo.int)

Використовуйте сертифіковані пестициди, які дозволені до використання в Україні з дотриманням регламентів застосування!

Уникайте придбання фальсифікованих, неякісних препаратів, оскільки вони небезпечні для довкілля, токсичні для продукції та шкідливі для здоров'я!

Безпека бджіл при роботі з пестицидами

Не пізніше ніж за 3 доби до початку обробки через засоби масової інформації необхідно попередити про це пасічників, пасіки яких розташовані на відстані до 10 кілометрів від оброблюваних площ!

Завчасне повідомлення повинно містити таку інформацію:

- дата і час початку робіт із застосування засобів захисту рослин;
- територія майбутнього застосування засобів захисту рослин (площа (га), кадастровий номер (за наявності), місце знаходження ділянки тощо);
- назва препарату, діючі речовини та клас небезпеки запланованих до застосування засобів захисту рослин;
- спосіб (метод) застосування засобів захисту рослин;
- терміни ізоляції бджолиних сімей відповідно до класу небезпеки засобів захисту рослин;
- прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) для фізичних осіб або повне найменування для суб'єктів господарювання;
- дані для зв'язку з фізичними особами та суб'єктами господарювання (номер телефону та адреса електронної пошти);
- відомості про сільськогосподарську культуру, щ обробляється засобами захисту рослин.

Захистимо рослину – збережемо життя!

Все може природа: може нагодувати хлібом, напоїти зі своїх джерел, здивувати своєю красою. Одного лиш не може вона - захистити себе. Тому святий обов'язок охорони природи лягає на плечі тих, хто їсть хліб, п'є її воду, пишається її природою, тобто нас. Бережіть її!

Дякую за увагу!

